

OPINIA

Informacje podstawowe

Nazwa: *Sztuka wyrazu*. Program nauczania języka polskiego w czteroletnim liceum ogólnokształcącym i pięcioletnim technikum. Zakres podstawowy i rozszerzony

Autor programu: Barbara Pałasz

Wydawca: Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe

Przeznaczenie

Przedmiot: język polski

Typ szkoły: czteroletnie liceum ogólnokształcące oraz pięcioletnie technikum

Etap edukacyjny: III

Poziom kształcenia: ogólny (zakres podstawowy oraz rozszerzony)

Ocena zgodności z podstawą programową kształcenia

W programie nauczania języka polskiego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego oraz pięcioletniego technikum uwzględniono wszystkie treści nauczania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia z uwzględnieniem nowelizacji z dnia 28 czerwca 2024 r.

Ocena poprawności merytorycznej

Program *Sztuka wyrazu* przeznaczony jest do realizacji w klasach I–IV liceum ogólnokształcącego oraz klasach I–V technikum na poziomie podstawowym i rozszerzonym (treści dla poziomu podstawowego oraz rozszerzonego zostały odpowiednio oznaczone w podręcznikach *Sztuka wyrazu*). W programie ujęto materiał pozwalający na pełną realizację wymagań oraz celów kształcenia zawartych w podstawie programowej, tj. kształcenia literackiego i kulturowego, kształcenia językowego, tworzenia wypowiedzi oraz samokształcenia. W programie dobrano teksty literackie reprezentatywne dla każdej z omawianych epok czy twórców, pozwalające kształtować u uczniów umiejętność analizy oraz krytycznego odbioru tekstów kultury, a także poszukiwania ponadczasowych kodów kulturowych niezbędnych do zrozumienia otaczającej młodego człowieka rzeczywistości czy budowania własnej tożsamości. Na uwagę zasługuje sposób realizacji wymagań oraz celów w zakresie kształcenia językowego zaproponowany w programie *Sztuka wyrazu*, który pozwala uczniowi nie tylko przyswoić wymagane informacje, lecz także budować szeroką rozumianą świadomość językową, dostrzegać bogactwo oraz zróżnicowanie języka, czy wreszcie obserwować i analizować aktualnie zachodzące zmiany.

Program *Sztuka wyrazu* pozwala nauczycielowi od pierwszej klasy pracować z uczniem nad tworzeniem własnych wypowiedzi – treści dotyczące tego obszaru kształcenia zostały

dodatkowo połączone z zagadnieniami z zakresu retoryki (np. skuteczna argumentacja) oraz ćwiczenia w mówieniu i pisaniu.

Autorka programu wiele miejsca poświęciła także samokształceniu ucznia, który może pogłębiać swoją wiedzę, wykorzystując zaproponowane dodatkowo teksty kultury (teksty literackie, filmy, przedstawienia teatralne).

W programie *Sztuka wyrazu* duży nacisk położono na wspomaganie zróżnicowanych potrzeb uczniów (np. różnicowanie poziomu trudności). Zaproponowano zróżnicowane metody pracy, w tym rekomendowaną w obowiązującej podstawie programowej metodę projektu, pozwalającą uczniom w twórczy sposób przyswajać wiedzę oraz doskonalić umiejętność pracy w zespole. W programie *Sztuka wyrazu* uwzględniono także informacje na temat metod sprawdzania osiągnięć ucznia oraz kryteriów oceniania.

Cechy programu:

- dostosowany do poziomu kształcenia uczniów IV-letniego liceum oraz V-letniego technikum,
- zawiera materiał odpowiadający wymaganiom oraz celom kształcenia zawartym w podstawie programowej,
- zakres materiału został dostosowany do liczby godzin języka polskiego na III etapie edukacyjnym (zakres podstawowy oraz rozszerzony),
- pozwala aktywizować uczniów, pracować z nimi przy wykorzystaniu różnych metod oraz technik,
- skupia się na samokształceniu ucznia, który może pogłębiać swoją wiedzę, doskonalić kompetencje literackie oraz kulturowe.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że program *Sztuka wyrazu* zawiera spójną koncepcję nauczania języka polskiego, jest jasny i przejrzysty, odwołuje się do najlepszych wzorców oraz praktyk polonistycznych pozwalających kształcić świadomych, krytycznych odbiorców szeroko pojętej kultury.

Katarzyna Tomaszek
nauczyciel języka polskiego